

Fiscoloog

Zesde staatshervorming : welke fiscale bevoegdheden voor de Gewesten ?

Auteur(s): J. Goossens/S. Van Belle

Editie: 1373 p. 1

Publicatiedatum: 12 februari 2014

Zesde staatshervorming : welke fiscale bevoegdheden voor de Gewesten ?

In het institutioneel akkoord over de zesde staatshervorming hebben de onderhandelaars een grondige hertekening van de fiscale bevoegdheidsverdeling en de financiering van de deelstaten aangekondigd. De bijzondere wet van 6 januari 2014 "tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden" (BS 31 januari 2014) geeft hieraan uitvoering en brengt voornamelijk wijzigingen aan in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 (BFW). Hierna worden de krachtlijnen van de hervorming toegelicht, waarbij de substantiële uitbreiding van de gewestelijke fiscale autonomie via 'uitgebreide opcentiemen' centraal staat.

Uitgangspunten hervorming

De hervorming van de BFW heeft voornamelijk een driedig doel. Ten eerste financiert zij via nieuwe dotaties de bevoegdheden die door de zesde staatshervorming worden overgeheveld naar de deelstaten. Ten tweede verhoogt de fiscale autonomie van de Gewesten en wordt een responsabilisering van de deelstaten ingevoerd inzake klimaat en pensioenen van hun ambtenaren. Ten derde moeten de deelstaten vanaf 1 januari 2014 een aanzienlijke bijdrage leveren in de sanering van de openbare financiën (250 miljoen euro in 2014, 1,25 miljard euro in 2015 en 2,5 miljard euro vanaf 2016) en in de vergrijzingskost (een bijdrage van 0,23 % van het BBP tegen 2030). Het principe van de solidariteit tussen de Gewesten zal behouden blijven, maar beperkter en zonder perverse effecten.

Overgangsmechanisme

Geen enkele deelstaat mag structureel verarmen, noch financieel winnen of verliezen in het aanvangsjaar van de wijzigingen aan de BFW. Om die reden wordt een uitdovend overgangsmechanisme ingevoerd. Vanaf het begrotingsjaar 2015 wordt aan de Gemeenschappen en Gewesten een overgangsbedrag ter beschikking gesteld, dat de eerste 10 jaar constant blijft in nominale waarde en de volgende 10 jaar lineair afneemt tot het volledig verdwenen is (volgens de berekeningsmodaliteiten van het nieuwe art. 48/1 BFW).

Gewesten

De belangrijkste wijzigingen van de BFW hebben betrekking op de financiering van de Gewesten. Naast nieuwe dotaties voor de overgehevelde bevoegdheden verwerven zij aanzienlijke fiscale autonomie in de personenbelasting.

Bestaande financieringsmiddelen

Pro memorie : traditioneel halen de Gewesten ontvangsten uit :

- 1° eigen, niet-fiscale ontvangsten (bv. verkoop en verhuur) en leningen;
- 2° toegewezen gedeelten (dotaties) van de opbrengst van de federale personenbelasting;
- 3° mogelijks een nationale solidariteitstussenkomst;
- 4° 'oneigenlijke' fiscale bevoegdheden, namelijk in de BFW limitatief opgesomde *federale* belastingen (o.m. onroerende voorheffing en successierechten) waarvan de opbrengst en een deel van de regelgeving (aanslagvoet, heffingsgrondslag en vrijstellingen) aan de Gewesten worden overgedragen;
- 5° de algemene, 'eigenlijke' belastingbevoegdheid van de Gewesten op grond van artikel 170, § 2, alinea 4 Gw. (bv. gewestelijke milieuheffingen).

Het toegewezen gedeelte van de opbrengst van de personenbelasting wordt tussen de Gewesten verdeeld op basis van de lokalisatie van de belastingopbrengst (woonplaats van de belastingplichtige). Deze dotatie is momenteel de belangrijkste bron van inkomsten voor de Gewesten. Op dit vlak beschikten de Gewesten - in tegenstelling tot de Gemeenschappen - reeds over enige autonomie. Zij konden reeds opcentiemen heffen, kortingen toestaan en belastingvermeerderingen of -verminderingen invoeren op het toegewezen gedeelte van de opbrengst van de personenbelasting. Deze bevoegdheid was echter beperkt tot maximaal 6,75 % van de in elk Gewest gelocaliseerde opbrengst van de personenbelasting (zie daarover [Fisc., nr. 809 , p. 3](#)). Deze strenge toepassingsvoorwaarden leidden ertoe dat deze gewestelijke fiscale autonomie *de facto* beperkt was.

Uitbreiding fiscale autonomie via 'uitgebreide opcentiemen'

De zesde staatshervorming verruimt de gewestelijke fiscale autonomie inzake de personenbelasting aanzienlijk. Voortaan zijn de Gewesten bevoegd om *ongelimiteerd* uitgebreide opcentiemen op te leggen, algemene belastingvermeerderingen en -verminderingen in te voeren, en kortingen toe te staan op de federale personenbelasting. Het voormelde globaal maximumpercentage van 6,75 % van de in elk Gewest gelocaliseerde opbrengst van de personenbelasting wordt afgeschaft. Het nieuwe model van de uitgebreide opcentiemen houdt bijgevolg in dat de Gewesten het toegewezen deel van de personenbelasting dat onder hun fiscale autonomie valt - onder voorbehoud van enkele beperkingen - onbegrensd kunnen verhogen of verlagen.

De *krachtlijnen* van de nieuwe fiscale autonomie van de Gewesten kunnen als volgt worden samengevat.

'GEWESTELIJKE PERSONENBELASTING'

Op basis van de lokalisatie van de personenbelasting kunnen de Gewesten :

(1) *opcentiemen* heffen op een deel van de personenbelasting; dit deel noemt de BFW *de gereduceerde belasting Staat*;

(2) met betrekking tot deze opcentiemen (forfaitaire) *kortingen* toestaan alsook *belastingverminderingen en -vermeerderingen* toepassen, voor zover het gaat om materies die tot hun bevoegdheid behoren, maar "zonder dat daaruit een vermindering of een vermeerdering van de belastbare grondslag ontstaat". De Gewesten kunnen bijgevolg niet raken aan de belastbare grondslag, die een exclusieve bevoegdheid blijft van de federale wetgever (Verslag, *Parl.St.* Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/007, 6).

Het totaal van deze gewestelijke opcentiemen, kortingen en belastingverminderingen en -vermeerderingen vormt 'de gewestelijke personenbelasting'.

Daarnaast kunnen de Gewesten ook nog terugbetaalbare *belastingkredieten* toestaan, ook hier mits zij verbonden zijn aan de 'materiële bevoegdheden' van de Gewesten.

AFTREKBARE BESTEDINGEN : ENKEL NOG ONDERHOUDSUITKERINGEN

Volgens de BFW kunnen van het totale netto-inkomen enkel de onderhoudsgelden worden afgetrokken binnen de grenzen en onder de voorwaarden die zijn bepaald in artikel 104, 1° en 2° WIB 1992. Dit betekent dat de federale wetgever geen andere fiscale voordelen meer kan invoeren onder de vorm van een aftrek van het totale *netto*-inkomen. Hij heeft wel nog steeds, en onbeperkt, de mogelijkheid om te bepalen welke aftrekken kunnen worden toegepast op de *bruto*-inkomsten, bv. de aftrek van beroepskosten, de investeringsaftrek en de aftrek van kosten om onroerende inkomsten te verkrijgen (*Parl.St.* Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 19).

Merk op dat de bestaande aftrek i.v.m. de uitgaven voor de enige en eigen woning zal worden omgevormd tot een *belastingvermindering*. Deze omvorming is reeds gebeurd voor alle andere aftrekbare bestedingen (zie [Fisc., nr. 1358, p. 12](#)).

VASTSTELLING BEVOEGD GEWEST

Om te bepalen aan welke gewestelijke belastingregeling een belastingplichtige is onderworpen, moet uitsluitend worden gekeken naar *de plaats waar de belastingplichtige zijn fiscale woonplaats heeft gevestigd op 1 januari van het aanslagjaar in de personenbelasting*. Dit betekent dat een belastingplichtige per aanslagjaar slechts één fiscale woonplaats kan hebben, zelfs als hij tijdens het belastbaar tijdperk zou zijn verhuisd. Indien een belastingplichtige tijdens het belastbaar tijdperk bv. is verhuisd van het Vlaams Gewest naar het Waals Gewest en op 1 januari van het aanslagjaar nog steeds zijn fiscale woonplaats heeft in het Waals Gewest, zijn de inkomsten van dat belastbaar tijdperk volledig onderworpen aan de belastingregels van het Waals Gewest.

Tijdens de parlementaire voorbereiding is bevestigd dat het voormelde begrip *fiscale woonplaats* moet worden begrepen in de zin van de criteria die in artikel 2, § 1, 1° WIB 1992 zijn vastgelegd om te bepalen of een natuurlijk persoon al dan niet een rijksinwoner is voor toepassing van de personenbelasting. Dit betekent dat de inschrijving in het Rijksregister in een bepaalde gemeente als weerlegbaar bewijs geldt van de vestiging van de fiscale woonplaats in die gemeente. Voor gezamenlijk belaste echtgenoten geldt de

plaats waar het gezin is gevestigd. Voor het jaar van de feitelijke scheiding - waarvoor nog een gezamenlijke aanslag wordt gevestigd - worden de echtgenoten als inwoner van het Gewest aangemerkt waar hun "laatste echtelijke verblijfplaats was gevestigd, indien zij op 1 januari van het aanslagjaar hun fiscale woonplaats in een onderscheiden Gewest hebben" (*Parl.St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 17*).

GEWESTELIJKE OPCENTIEMEN

Zoals hoger vermeld, geldt de 'gereduceerde belasting Staat' in het nieuwe model van de *uitgebreide opcentiemen* als berekeningsbasis :

* Vooreerst moet de '*belasting Staat*' worden berekend. Deze stemt overeen met de som van : (i) de personenbelasting op de afzonderlijk belaste inkomsten, en (ii) de personenbelasting op de gezamenlijk belaste inkomsten na toepassing van de belastingvrije som, de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten, en de belastingvermindering voor inkomsten uit het buitenland. Het aldus verkregen bedrag wordt verminderd met de belasting die betrekking heeft op de dividenden, interesten, royalty's, loten van effecten van leningen en meerwaarden op roerende waarden en titels. Deze laatste belasting blijft een exclusieve bevoegdheid van de federale overheid. Blijkens de parlementaire voorbereiding zijn met 'meerwaarden op roerende waarden en titels' de inkomsten bedoeld die als divers inkomen belastbaar zijn op grond van artikel 90, 9° WIB 1992 (meerwaarden op aandelen) of artikel 90, 1° WIB 1992 (meerwaarden op obligaties, opties...). 'Loten van effecten van leningen' zijn de diverse inkomsten bedoeld in artikel 90, 6° WIB 1992 (*Parl.St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 15*).

* Deze 'belasting Staat' moet vervolgens worden *gereduceerd*. Deze reductie wordt verkregen door de 'belasting Staat' te vermenigvuldigen met een bepaalde 'autonomiefactor'. Voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 is deze factor vastgesteld op 25,990 % en vanaf aanslagjaar 2018 geldt een specifieke berekeningsformule (cf. nieuw art. 5/2, § 1 BFW). In de parlementaire voorbereiding wordt een en ander geïllustreerd aan de hand van een uitgewerkt cijfervoorbeeld (*Parl.St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 100*).

De Gewesten kunnen op deze 'gereduceerde belasting Staat' proportionele opcentiemen heffen die zij kunnen differentiëren per belastingschijf, zodat gerichte belastingvoordelen kunnen worden toegekend mits naleving van de hierna vermelde beperkingen.

GEWESTELIJKE BELASTINGVERMINDERINGEN

De Gewesten mogen (proportionele of forfaitaire)belastingverminderingen en -kredieten toekennen, indien het om materies gaat die tot hun materiële bevoegdheden behoren. Daarnaast kan ook de federale overheid belastingverminderingen invoeren zonder enige beperking, maar de Gewesten zijn voortaan wel *exclusief* bevoegd voor de belastingverminderingen en -kredieten met betrekking tot de volgende zeven categorieën van uitgaven :

1° uitgaven voor het verwerven of het behouden van de *eigen* woning (tot deze uitgaven behoren : interestbetalingen en kapitaalaflossingen voor leningen die werden aangegaan om een eigen woning te bouwen, aan te kopen, te verbouwen of te renoveren; de premiebetalingen voor schuldsaldoverzekeringen die de bovenstaande leningen waarborgen; de premiebetalingen voor individuele levensverzekeringen die werden

aangegaan om een eigen woning te bouwen, aan te kopen, te verbouwen of te renoveren; de erfpacht- en opstalvergoedingen die worden betaald voor de eigen woning; cf. *Parl.St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 28*);

2° uitgaven ter beveiliging van woningen tegen inbraak of brand (cf. de huidige belastingvermindering van art. 145/31 WIB 1992);

3° uitgaven voor onderhoud en restauratie van beschermde monumenten en landschappen (cf. de huidige belastingvermindering van art. 145/36 WIB 1992);

4° uitgaven betaald voor prestaties in het kader van PWA's en voor prestaties betaald met dienstencheques andere dan sociale dienstencheques (cf. de huidige belastingvermindering van art. 145/21 WIB 1992);

5° energiebesparende uitgaven in een woning met uitzondering van de interesten die betrekking hebben op zgn. groene leningen (cf. de huidige belastingvermindering van art. 145/24, § 1 en 535 WIB 1992);

6° uitgaven voor vernieuwing van woningen gelegen in een zone voor positief grootstedelijk beleid (cf. de huidige belastingvermindering van art. 145/25 WIB 1992, die evenwel *de facto* momenteel niet meer van toepassing is; zie [Fisc., nr. 1358, p. 12](#));

7° uitgaven gedaan voor vernieuwing van tegen een redelijke huurprijs in huur gegeven woningen (cf. de huidige belastingvermindering van art. 145/30 WIB 1992).

De eerste categorie van uitgaven heeft enkel betrekking op de *eigen* woning van de belastingplichtige. Bijgevolg zal de federale overheid verder fiscale voordelen kunnen verlenen voor de uitgaven die worden gedaan om het verwerven of behouden van een andere dan de eigen woning te financieren (*Parl.St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 27*).

Voor de omschrijving van het begrip 'eigen' enwoning gebruikt de BFW grotendeels dezelfde criteria als het WIB 1992, inzonderheid deze van artikel 12 WIB 1992 omtrent de gunstregeling voor de eigen woning. Het gaat dus om de woning die de belastingplichtige als eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker tijdens het belastbare tijdperk hetzij zelf betreft, hetzij niet zelf kan betrekken omwille van beroepsredenen, redenen van sociale aard, wettelijke of contractuele belemmeringen, of de stand van de (ver)bouwwerkzaamheden aan de woning. Er is echter één belangrijk verschil voor de situatie waarin de belastingplichtige meer dan één woning betreft. In het kader van de voormelde gunstregeling van artikel 12 WIB 1992 mag hij dan zelf kiezen welke woning als zijn eigen woning wordt aangemerkt (art. 12, § 3, al. 2 WIB 1992). Voor de toepassing van de BFW is deze keuzemogelijkheid uitgesloten. Wanneer een belastingplichtige meer dan één woning betreft, wordt immers de woning waar zijn *fiscale woonplaats* is gevestigd als de eigen woning beschouwd.

In het kader van de BFW bestaat wel een keuzemogelijkheid als de belastingplichtige eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker is van meerdere woningen en hij geen enkele daarvan zelf kan betrekken wegens beroepsredenen, redenen van sociale aard, wettelijke of contractuele belemmeringen, of de stand van de (ver)bouwwerkzaamheden. Hij kan dan de woning aanwijzen die hij als de eigen woning beschouwt. Zijn keuze is onherroepelijk tot op het moment dat hij ofwel een woning zelf betreft, ofwel niet langer het bezit van de aangeduide woning heeft.

Merk op dat bij wijziging van eigen woning tijdens het belastbaar tijdperk de kwalificatie of een woning een eigen woning is volgens de BFW *van dag tot dag wordt beoordeeld*. Kortom, als een belastingplichtige tijdens het belastbare tijdperk zijn eigen woning verlaat om een andere of nieuwe eigen woning te gaan betrekken, blijft de oude eigen woning het karakter van eigen woning behouden tot de nieuwe eigen woning wordt 'betrokken' (*Parl. St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 28*).

Dit criterium om te bepalen of een woning het karakter heeft van een 'eigen' woning voor toepassing van de BFW, wijkt aldus af van het criterium om te bepalen onder welke gewestelijke belastingregeling (inclusief de fiscale voordelen i.v.m. uitgaven voor de eigen woning) een belastingplichtige valt. In het laatste geval moet enkel worden gekeken naar de fiscale woonplaats op 1 januari van het aanslagjaar. Dit betekent dat de lokalisatie van de belasting, die gebeurt aan de hand van de fiscale woonplaats op 1 januari van het aanslagjaar, niet volledig gelijkloopt met de vaststelling van de eigen woning, die zich tijdens het volledige of een gedeelte van het belastbare tijdperk op een andere plaats, en dus in een ander Gewest, kan bevinden. Bijgevolg kan een Gewest zich niet louter beperken tot voordelen voor een eigen woning die in datzelfde Gewest gelegen is (*Parl. St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 28*).

BEPERKINGEN

Aan de uitoefening van de fiscale autonomie van de Gewesten zijn enkele beperkingen verbonden. Zo moeten zij zich onthouden van elke deloyale fiscale concurrentie. Bovendien moet de uitoefening van de bevoegdheden m.b.t. de opcentiemen, de kortingen, de belastingverminderingen of -vermeerderingen en de belastingkredieten gebeuren zonder te raken aan het principe van de progressiviteit van de personenbelasting. Dit principe houdt volgens de BFW in dat naarmate de basisbelasting stijgt, de verhouding tussen het bedrag van de opcentiemen en de belastingvermeerderingen tot de basisbelasting niet mag afnemen; en de verhouding tussen het bedrag van de kortingen, belastingverminderingen en belastingkredieten tot de basisbelasting niet mag toenemen.

Bij de toepassing van *gedifferentieerde* opcentiemen per belastingschijf mag het tarief van de gewestelijke opcentiemen mits twee beperkingen afwijken van de progressiviteit van de belasting. Het opcentiementarief op een belastingschijf mag niet lager zijn dan 90 % van het hoogste gewestelijke opcentiementarief van de lagere belastingschijven; en een belastingplichtige mag uit de afwijking op de progressiviteit niet meer dan 1.000 euro belastingvoordeel op jaarbasis halen.

In de parlementaire voorbereiding is het volgende voorbeeld gegeven waarin niet voldaan is aan deze 90 %-regel : een Gewest past op de eerste belastingschijf 34 opcentiemen toe, op de tweede schijf eveneens 34 opcentiemen, op de derde schijf 36 opcentiemen, op de vierde schijf 32 opcentiemen en op de vijfde schijf 34 opcentiemen. In dat geval voldoet de vierde schijf niet aan de toegelaten afwijking op de proportionaliteitsregel : het tarief van 32 opcentiemen is immers lager dan 90 % van het tarief van 36 opcentiemen (het hoogste tarief van de lagere belastingschijven); (*Parl. St. Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 31*).

Een andere toegelaten afwijking op de proportionaliteitsregel betreft de belastingvermindering voor uitgaven gedaan voor de eigen woning op basis van contracten afgesloten vóór 1 januari 2015. De Gewesten mogen hier een

belastingvermindering blijven toepassen die afwijkt van de progressiviteitsregel. Op deze manier beoogt de wetgever dat een belastingplichtige "hetzelfde voordeel zou behouden als dat waarop hij in het huidige stelsel recht had" (Verslag, *l.c.*, 7). Deze afwijking geldt tot wanneer het Gewest zelf beslist om het toe te passen tarief van de belastingvermindering te wijzigen.

EXCLUSIEF FEDERALE BEVOEGDHEID

De volgende materies blijven een uitsluitende federale bevoegdheid :

- * de vaststelling van de belastbare basis in de personenbelasting;
- * de belasting op dividenden, interesten, royalty's, loten van effecten van leningen en meerwaarden op roerende waarden en titels;
- * de bepalingen inzake de roerende en de bedrijfsvoorheffing;
- * de dienst van de personenbelasting (i.e. de vestiging, de inning, de invordering en de administratieve beroepen);
- * de belasting van niet-inwoners. In het kader van de BNI zal voortaan evenwel rekening worden gehouden met de gewestelijke regels inzake personenbelasting. Het is immers een oud zeer in de ogen van de Europese Commissie dat bepaalde gewestelijke gunstregelingen niet openstaan voor niet-inwoners (zie bv. [Fisc., nr. 1331, p. 15](#)). Hoewel de federale overheid exclusief bevoegd blijft voor de belasting van niet-inwoners, zullen de gewestelijke belastingregels bijgevolg worden toegepast voor bepaalde niet-inwoners die zich kunnen beroepen op de EU-vrijheden of op een non-discriminatiebepaling uit een dubbelbelastingverdrag (*Parl. St.* Kamer 2012-2013, nr. 53-2974/001, 12 en 70).

Bij wet zal, na overleg met de gewestregeringen, een lokalisatiereguleer in zake BNI worden vastgelegd om te bepalen met welke gewestelijke belastingregels precies rekening moet worden gehouden.

Gemeenschappen

De Gemeenschappen halen hun financiële middelen hoofdzakelijk uit een toegewezen gedeelte van de opbrengst van de federale BTW en de personenbelasting. In tegenstelling tot de Gewesten verwerven de Gemeenschappen geen fiscale autonomie via uitgebreide opcentiemen. Dergelijke autonomie zou immers problemen opleveren inzake het territoriaal toepassingsgebied en mogelijks ook inzake het gelijkheidsbeginsel in Brussel.

Pro memorie : traditioneel halen de Gemeenschappen ontvangsten uit :

- 1° eigen, niet-fiscale ontvangsten (bv. verkoop en verhuur) en leningen;
- 2° toegewezen gedeelten (dotaties) van de opbrengst van de federale BTW en de personenbelasting;
- 3° overige dotaties, o.m. de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld;

4° algemene, 'eigenlijke' belastingbevoegdheid van de Gemeenschappen op grond van artikel 170, § 2, alinea 1 Gw.

Het Lambermontakkoord van 2001 verhoogde de BTW-dotatie substantieel, maar deze zgn. Lambermontturbo wordt nu met terugwerkende kracht stopgezet vanaf 2010.

De nieuwe bevoegdheden van de Gemeenschappen, zoals deze inzake rusthuizen en gezinsbijslagen, worden gefinancierd door middel van dotaties die worden verdeeld via bepaalde demografische sleutels.

'Correcte financiering' van Brussel

De hervorming stelt tevens een 'correcte financiering van de Brusselse instellingen' voorop, waarbij rekening wordt gehouden met externe aangelegenheden, de sociologische realiteit en de rol van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De bijkomende financiering van de Brusselse instellingen zal tegen het jaar 2015, 461 miljoen bedragen, waarvan 50 % wordt geaffecteerd (i.e. middelen die voor een bepaald doel worden gebruikt). Na 2015 zal de 'correcte financiering' van dit Gewest beperkt zijn tot maximaal 0,1 % van het BBP.

Het eerste deel van deze op maat gesneden financiering bestaat uit de geaffecteerde middelen en de 'dode hand'-compensatie. Het Brussels Gewest verkrijgt middelen voor de bijkomende lasten die ze draagt in vergelijking met de andere Gewesten op het vlak van tweetaligheid, mobiliteit, opleiding en veiligheid. De 'dode hand'-compensatie is op zijn beurt een vergoeding voor het mislopen van ontvangsten ten gevolge van de vrijstelling inzake onroerende voorheffing van talrijke gebouwen.

Responsabilisering op grond van fiscale capaciteit is niet geschikt voor het Brussels Gewest, aangezien de inkomens van talrijke pendelaars en ambtenaren van de internationale instellingen die werken in dit Gewest niet kunnen worden meegeteld. Het tweede deel van de financiering houdt hier rekening mee. Enerzijds zal het Brussels Gewest een door de twee andere Gewesten gefinancierde 'pendelaarsdotatie' ontvangen. Anderzijds zal het Brussels Gewest een compensatie van de federale Staat ontvangen voor gedeelde gewestelijke belastinginkomsten met betrekking tot in Brussel gevestigde internationale ambtenaren.

Inwerkingtreding

De hervormingen treden principieel in werking op 1 juli 2014, waarbij de fiscale bevoegdheden van de Gewesten m.b.t. de personenbelasting van toepassing zijn vanaf aanslagjaar 2015.

De BFW voorziet in een overgangsregeling voor de aanslagjaren 2015 en volgende tot wanneer de Gewesten hun eigen regels hebben aangenomen (nieuw art. 81^{quater} BFW). Deze regeling komt onder meer op het volgende neer :

* tijdens de overgangsregeling zijn de gewestelijke opcentiemen gelijk aan de breuk met in de teller de voormelde autonomiefactor en in de noemer "de factor 1 min de autonomiefactor". Dit geeft voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 (met een autonomiefactor van 25,990 %) gewestelijke opcentiemen ten bedrage van 35,117 %;

* de belastingverminderingen en -kredieten die voortaan tot de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten behoren, zijn 'de verminderingen en kredieten zoals opgenomen in de op 30 juni 2014 bestaande fiscale wetgeving'.

Wat de wijziging inzake de belasting van niet-inwoners betreft (cf. het in aanmerking nemen van de gewestelijke regelingen in hoofde van bepaalde niet-inwoners), geldt de regeling principieel vanaf aanslagjaar 2014.